

ONAFHANKELIJK MAGAZINE VAN AVANS HOGESCHOOL

Print 7

A portrait of Jesse Klaver, a man with dark, wavy hair, smiling and wearing a dark blue suit, light blue shirt, and patterned tie. He is standing in front of a dark wooden door.

JESSE KLAVER

VAN CHARMANTE AVANSSTUDENT TOT
MINISTER-PRESIDENT?

**WAT EET JIJ TIJDENS
HET STUDEREN?**

**VAST CONTRACT IS
NIET VAN DEZE TIJD**

**Academies
Breda, Den Bosch en Tilburg**

Berry Timmers

berry.timmers@starterslift.nl
06 12 85 52 33
Onderwijsboulevard 215
's-Hertogenbosch

**AKV|St. Joost en
CMD Den Bosch**

Coos Salomons

coos.salomons@starterslift.nl
06 54 35 55 34
Kamer 61.405
Lovensdijkstraat 61, Breda

Provincie Noord-Brabant

Ministerie van Economische Zaken

Stichting Starterslift is mede mogelijk gemaakt door bijdragen van de Provincie Noord-Brabant en het Ministerie van Economische Zaken.

Ondernemen? Starterslift!

Studeer of werk je bij **Avans Hogeschool**
en heb je plannen een eigen bedrijf te starten?
Kom langs bij **Starterslift!**

Lees het ondernemersverhaal
van Code Qube op
www.starterslift.nl/code-qube

www.starterslift.nl

avans
hogeschool

**DUURZAAM
IS VOOR MIJ
'MENSEN INSPIREREN
OVER MILIEUBEWUST LEVEN'**

RIK THIJIS (Programmateam Duurzaam en Docent AGZ-GZT)

Ook ideeën over 'Duurzaamheid', deel ze met mij.
r.thijs@avans.nl

VOORWOORD - Het studiejaar is amper begonnen of je moet je alweer inschrijven voor de laatste tentamens. Ondanks alle voedingshypes blijken studenten tijdens de tentamenperiode wars te zijn van vitamines. Diepvriespizza's, thuis-bezorgde vette hap en veel Red Bull gaan er doorheen blijkt uit een rondvraag op meerdere locaties. Een deel van de Avansstudenten zit nu te zwoegen op het afstudeeronderzoek en daarna wacht de volgende grote stap: een baan zoeken. Studenten van informatieopleidingen zullen daar weinig moeite mee hebben. Uit recent onderzoek blijkt dat die zonder uitzondering werk vinden, maar voor studenten uit de economische en sociale sector ligt dat wel anders. In dit magazine lees je daarom veel over de huidige arbeidsmarkt, flexwerken en tijdelijke contracten. Iemand die voorlopig niet om werk verlegen zit, is GroenLinks-leider Jesse Klaver. De oud-Avansstudent is een van de grootste winnaars van de Tweede Kamerverkiezingen. Zijn partij is de komende vier jaar een belangrijke factor in de Nederlandse politiek, in de regering of in de oppositie. In hoeverre Avans heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van Klaviers idealen en hoe Jesse was als student lees je ook in dit nummer van Punt.

Arold Roostenburg
Hoofredacteur Punt
aa.roostenburg@avans.nl

COLOFON

Punt is een uitgave van Avans Hogeschool en wordt gratis aan studenten en medewerkers ter beschikking gesteld. Het blad verschijnt maandelijks met uitzondering van de hogeschoolvakanties. De redactie werkt volgens beginselen van onafhankelijke journalistiek, zoals vastgelegd in het redactiestatuut. De redactie wordt terzijde gestaan door een Raad van Advies, die toeziet op de naleving van het redactiestatuut, en fungeert als klachteninstantie.

Hoofredacteur:
Arold Roostenburg, 088-5257906,
aa.roostenburg@avans.nl
Eindredacteur:
Suzanne Wolters, 088-5258882,
sm.wolters@avans.nl
Deelredactie Breda:
Naz Taha, 088-5259137,
n.taha@avans.nl
Deelredactie Den Bosch/Tilburg:
Merel de Bruijn, 088-5258664,
mk.debruijn@avans.nl

Sjuul Nelissen, 088-5256719,
s.nelissen1@avans.nl
Raad van Advies: Erik Blokland, Hans de Brouwer, Mark Hasperhoven, Hans Pekaar.
Redactie-adres: Hogeschoollaan 1 Breda, kamer HA008/Onderwijsboulevard 215 's-Hertogenbosch, kamer OE002.
Postadres: Postbus 90116, 4800 RA Breda/
Postbus 732, 5201 AS 's-Hertogenbosch.
E-mail: punt@avans.nl.
Advertenties: Bureau van Vliet, 023-5714745,
zandvoort@bureauvanvliet.com.

Landelijke nieuwsdienst: Hoger Onderwijs Persbureau.
Layout: Sena Ontwerpers,
info@senaontwerpers.nl.
Fotografie: Beeldveld/Wilfried Scholtes, Loet Koreman, Ilse Wolf, David van Dam/Hollandse Hoogte.
Aan dit nummer werkten verder mee:
Dymphie Huijssen, Arjanne van Manen, Julika Runow.
Druk: De Bondt grafimedia communicatie bv.
Cover: Ivo van der Bent/Hollandse Hoogte.

INHOUD

COMMENTAAR

06 *Dat docenten vaker 'links' stemmen, is niet zo gek*

PROJECT

08 *CMD-studenten ontwikkelden een interactief spel voor mensen met een lichte verstandelijke beperking*

ACHTERGROND

10 *Een vast contract is achterhaald*

STUDENTENKAMER

20 *'Als het zwaard is getrokken, wordt er bier gedronken'*

INTERVIEW

26 *Ggz-cliënt Esther is docentcoach*

SPORT

28 *Bart is semiprofessioneel paintballer*

POLL

Het HBO Intro Festival Breda is alleen nog maar voor eerstejaars

67% > Jammer, dan bouw ik wel mijn eigen feestje.

33% > Begrijpelijk, het werd te massaal.

GEEF OOK JE MENING OP
PUNT.AVANS.NL/POLLS/

Wat vinden studenten van de flexibele arbeidsmarkt?

Arjanne van Manen is vierdejaars-student Illustratie bij AKV/St.Joost.

HBO INTRO BREDAS

Het superpopulaire HBO Intro Festival in de Bredase binnenstad is niet meer. In de hoogtijdagen trok het feest ruim 20.000 bezoekers naar de stad. Vanaf dit jaar is het Intro Festival alleen nog toegankelijk voor eerstejaarsstudenten van Avans en NHTV, besloten beide onderwijsinstellingen met de gemeente. "Het HBO Intro Festival in Breda is uit zijn voegen gebarsten", aldus Paul Rüpp, bestuursvoorzitter van Avans. Barrie Vogels, voorzitter van studentenvereniging Virgo, heeft gemengde gevoelens. "Het was het enige festival in Breda voor alle studenten, dat verdwijnt en er komt geen vervanging." Ook de Bredase horeca is niet blij met het besluit van Avans en NHTV. Nanda Koomans, uitbater van 't Hart van Breda en Café Vulling op de Grote Markt, noemt het besluit schandelijk.

AVANS SLUIT DRIE HOOFDLOCATIES IN ZOMERPERIODE

Van maandag 24 juli tot en met vrijdag 11 augustus gaan de hoofdlocaties van Avans op slot. De afgelopen jaren waren zowel de Hogeschoollaan als de Onderwijsboulevard de hele zomer toegankelijk voor medewerkers en studenten. Andere locaties zoals de Cobbenhagenlaan in Tilburg waren altijd al een deel van de zomer gesloten. "Het open houden van onze grotere locaties kost veel geld. Niet alleen voor gas, water en licht. Ook voor medewerkers (o.a. conciërges, red.) die daar aanwezig moeten zijn", aldus Avans. Op de Onderwijsboulevard wordt er tijdens de sluiting in de zomer hard gewerkt aan de renovatie van de gevel. De huidige entree wordt vervangen door een glazen entree.

TOP5

MEEST GELEZEN OP PUNT.AVANS.NL

1. Opletten: telefoonabonnement vanaf vandaag een lening
2. Nomineer nu jouw Avansdocent van het jaar 2017!
3. HBO Monitor 2016: Avansstudenten verdienen minder
4. Straks krijgen alle schakelstudenten ov-kaart en studielening
5. Spotify geeft Nederlandse studenten 50 procent korting

AANMELDINGEN NIEUWE STUDIEJAAR, STIJGERS EN DALERS

Voor het nieuwe studiejaar hebben 8.745 studenten zich ingeschreven. Dat is 7,2 procent meer dan vorig jaar. Tussen de academies zitten grote verschillen. Zo heeft de Academie voor Financieel Management in Den Bosch 24,5 procent minder aanmeldingen. De Academie voor de Technologie van Gezondheid en Milieu in Breda daarentegen 20,4 procent meer. Vooral de opleiding Biologie en Medisch

Laboratoriumonderzoek is in trek met 36 procent meer aanmeldingen dan vorig jaar. Reden voor het College van Bestuur om een numerus fixus in te stellen voor 2018/2019. De opleiding kan de grote verwachte instroom niet nog een jaar aan. Hoeveel studenten er daadwerkelijk starten en bij welke opleiding, wordt pas in september duidelijk.

COLUMN EVI

Een lullige 5,4

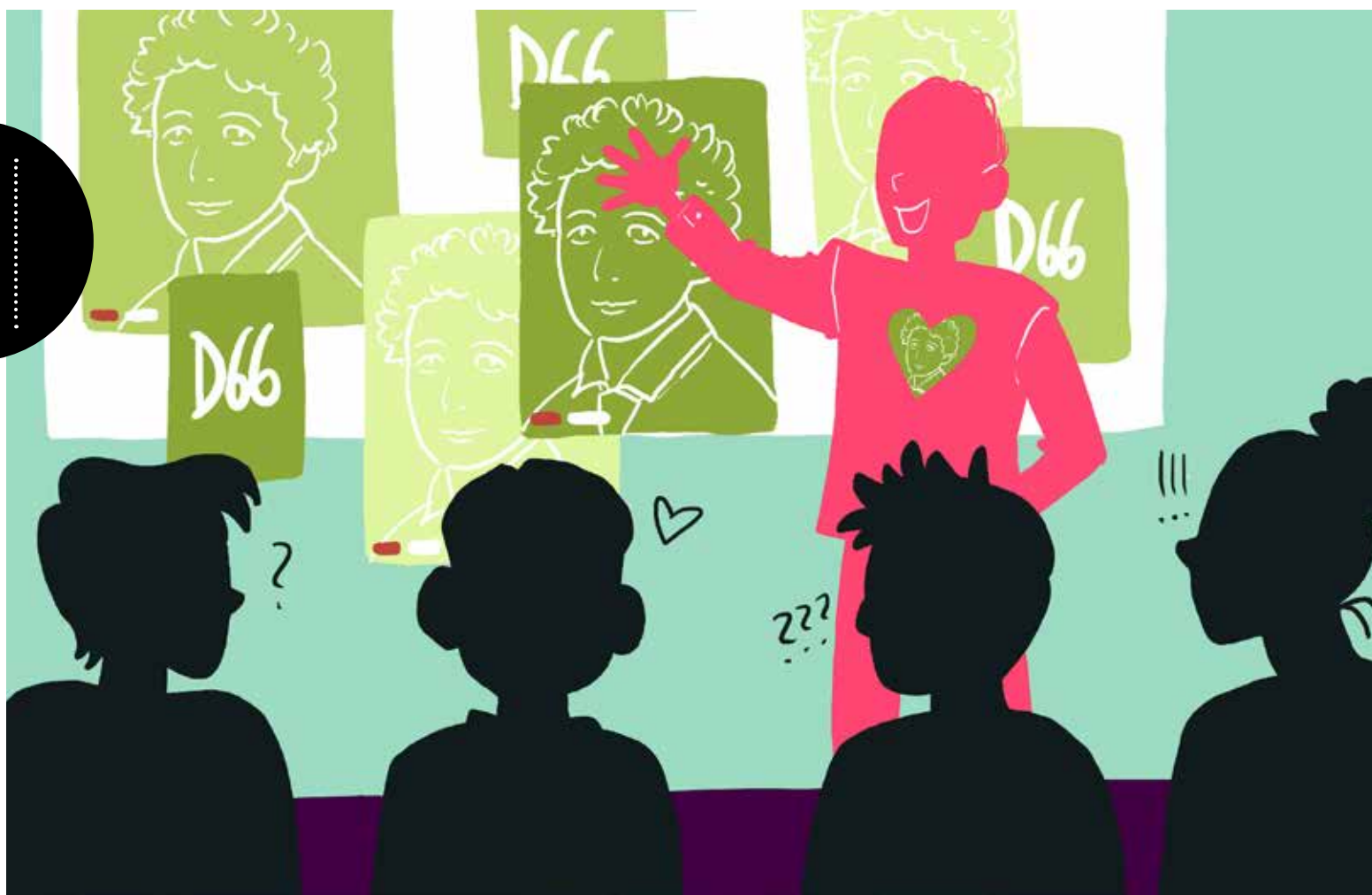
Ik ben elke keer toch weer een beetje gekwetst, ik neem dit persoonlijk op hoor. Ik dacht dat we de afgelopen jaren iets hadden opgebouwd, maar het is me goed duidelijk geworden hoe hij echt over me denkt. Ik bedoel, waarom geeft hij me anders een 5,4? Dat doet pijn, ik dacht dat we respect hadden voor elkaar.

Een vijfkomma vier. Hoe lullig is dat? Waarom zou hij mij zo'n cijfer geven? Ik ben toch alle colleges aanwezig geweest? Oké vooruit, ik heb misschien drie colleges geskipt, maar hey die waren op maandagochtend en ik heb wél vrijwillig meegedaan toen hij een assistent voor die stomme opdracht zocht. Hoort daar niet gewoon een beetje *goodwill* tegenover te staan?

Ik voel de druk, het komende halfuur bepaalt gewoon mijn toekomst. Het bepaalt of ik de komende weken mijn Netflix-skills kan onderhouden of dat ik me weer moet gaan uitsloven. Eén tiende, dat is alles wat ik nodig heb. Ik maak een snelle rekensom, waarschijnlijk gaat het om één extra punt bij één vraag. Dat moet me wel lukken toch?

De adrenaline stroomt door mijn lijf als ik het inzagelokaal binnenloop. Ik zie mijn medestrijders al zitten, zenuwachtig en met haat in hun ogen, klaar om het gevecht aan te gaan. "Wij zijn in de meerderheid, we kunnen hem wel aan", zeggen de blikken die onderling uitgewisseld worden. Ik vis mijn tentamen uit de stapel en duim onwijs hard dat er een optelfout is gemaakt, dat mijn tentamen is verwisseld met dat van iemand anders of dat de docent mijn antwoorden toch echt verkeerd begrepen heeft. Een 5,4. Die lullige onvoldoende kan echt niet aan mijzelf liggen, toch?

Evi Kuunders is derdejaarsstudent Communicatie in Breda

Logisch dat docenten vaker 'links' stemmen

HOGER ONDERWIJS GEEN ONWENSELIJK PROGRESSIEF BOLWERK

TEKST **AROLD ROESTENBURG** ILLUSTRATIE **JULIKA RUNOW**

Uit een enquête van de Algemene Onderwijsbond (AOB) blijkt dat de meerderheid van de leden 'links' stemt. D66 en GroenLinks zijn met 27 en 25 procent de grootste partijen, de VVD kan op een achterban rekenen van 5 procent. Opiniemaker en AD-journalist Wierd Duk maakt zich zorgen over de politieke voorkeuren van docenten en noemt die zelfs onwenselijk. De school is volgens hem geen juiste afspiegeling van de maatschappij. Is dat wel zo?

De enquête van de AOB is gehouden onder de eigen leden. Mensen die aangesloten zijn bij een vakbond zijn van nature al meer links georiënteerd. Dat zou deels verklaren waarom bijvoorbeeld de VVD maar 5 procent van de stemmen krijgt. Daarnaast kun je ook vraagtekens zetten bij het linkse karakter van D66. De partij is progressief, maar ook liberaal. Heel anders dan bijvoorbeeld de SP.

Kijk je naar de verkiezingsprogramma's, dan is het verklaarbaar dat veel docenten op D66 of GroenLinks stemmen. Dat zijn de partijen die het meeste willen investeren in onderwijs. Toevallig het terrein waarop al die docenten dagelijks werkzaam zijn. Bovendien heeft D66 onderwijs tot speerpunt gemaakt in de eigen campagne. Dat blijft hangen bij de kiezer.

Het is dus logisch dat D66 en GroenLinks meer stemmen trekken dan PVV of VVD. Is dat onwenselijk zoals Wierd Duk zegt? Zolang op hogescholen de D66-vlaggen niet in de kantine hangen en het boekje van Jesse Klaver niet tot de verplichte lesstof behoort, is er weinig aan de hand. Op Avans, net als op andere hogescholen, is er plaats voor zowel een links als rechts geluid. Respect voor elkaar is daarin de belangrijkste regel.

WAAROM DAAROM hebben niet alle docenten een mastergraad?

In totaal heeft 76 procent van de Avansdocenten een mastergraad of hoger. Landelijk ligt dat percentage op minimaal 80 procent. Die 80 procent komt voort uit de prestatieafspraken met het ministerie van Onderwijs uit 2015.

Maar waarom heeft die overige 24 procent geen mastergraad? Rien Brouwers, secretaris van het College van Bestuur: "Avans heeft er bewust voor gekozen om onder het landelijke percentage te zitten. Een mastergraad is geen garantie voor goed onderwijs." Avans zal niet naar de 100 procent gaan. "Praktijkervaring is een belangrijk punt. Naast de expert-rol zijn er voor docenten bijvoorbeeld ook rollen op het gebied van begeleiding van studenten en dat vraagt andere competenties dan een mastergraad."

Als je per academie kijkt, is het aantal docenten met een mastergraad dan ook niet overal gelijk. "In het lab-onderwijs is er bijvoorbeeld grote behoefte aan gepromoveerde docenten." Daar zijn onderzoeksvaardigheden van belang. Bij sociale studies daarentegen is praktijkervaring belangrijker en staan er in verhouding tot andere academies beduidend minder docenten met een master voor de klas. "In de nieuwe Ad-academie zullen ook docenten worden ingezet die hun roots in het mbo hebben." ●

Je blaast de kaarsen uit als je de deur uitgaat en het gas gaat uit zodra de pannen van het fornuis zijn. Maar voor mensen met een lichte verstandelijke beperking is brandveiligheid minder vanzelfsprekend. Studenten Communication & Multimedia Design ontwikkelden Vonk: een interactief spel dat cliënten van Amarant Groep helpt.

BRANDJES BLUSSEN

Acht gekleurde houten fiches liggen op een rij, elk met een eigen functie. De paarse fungeert als muis om door het spel te bewegen. Via een plattegrond van het huis, kun je naar de woonkamer. Er hangt een doek over de tv en er ligt een papiertje gevaarlijk dicht bij een brandende sigaret. En die kaars op de rand van de bank, dat is ook niet zo veilig.

Niet zo vanzelfsprekend

“Wat heel normaal is voor ons, is voor mensen

met een lichte verstandelijke beperking minder vanzelfsprekend”, vertelt Boy Bergmans, student Communication & Multimedia Design in Den Bosch. Medestudent Wilrick de Barbanson: “De doelgroep heeft een lichte verstandelijke beperking, maar ook daarbinnen heb je verschillende vormen. Sommigen hebben bijvoorbeeld een laag IQ, maar wonen wel zelfstandig.” Met dat in hun achterhoofd, gingen Boy, Wilrick en medestudenten Max van Berkel, Denise Akkermans, Bas van Gijssel en Vera van Oudheusden aan de slag met een interactief en educatief idee. Met Vonk als resultaat.

De studenten kregen enkele thema's van opdrachtgever Amarant waaruit ze mochten kiezen. Zoals bewegen, gezond eten of met geld omgaan. Ze kozen voor brandveiligheid. Vera: “Dat ligt minder voor de hand.” Dat het onderwerp leeft bij de doelgroep, is wel gebleken. Boy: “De cliënten van Amarant mogen bijvoorbeeld geen kaarsen op de kamer hebben, maar sommigen hebben dat wel.”

Herkenbaar

De groep koos in het spel voor herkenbare plekken, zoals een keuken en woonkamer, zodat de

Vera van Oudheusden, Max van Berkel, Boy Bergmans, Wilrick de Barbanson, Bas van Gijssel en Denise Akkermans (v.l.n.r.).

PROJECT

MET VONK

TEKST MEREL DE BRUIJN FOTOGRAFIE LOET KOREMAN

spelers zich gemakkelijk kunnen identificeren met het spel.

Denise: "Aan het begin kunnen de spelers kiezen voor bepaalde opties om de situaties in te richten zoals bij hen thuis. Zo kunnen ze kiezen uit een gas- of elektrisch fornuis. Daarnaast leren ze over brandpreventie en vuur bestrijden met de juiste middelen."

Met een eerste prototype van papier ging de groep langs bij Amarant en enkele cliënten. Het spel werd positief ontvangen, vertelt Max. Enkele weken later was de uiteindelijke versie van Vonk af. Een beamer projecteert het spel

vanaf de computer op een tafel. Een daaraan gekoppelde webcam herkent de kleuren van de verschillende fiches en reageert daarop. Zo staat oranje voor een brandblusser en rood voor water. Het is aan de spelers om de juiste fiche op de juiste situatie te leggen. Door de kleurenherkenning in het programma, kan er niet vals gespeeld worden.

Niet te moeilijk

Bij het bedenken en ontwerpen van een educatief en interactief spel voor mensen met een beperking, moest er ook met andere dingen

rekening gehouden worden. Max: "Het mag niet te moeilijk zijn, want dat werkt frustrerend voor de spelers." Wilrick: "Als het fout gaat, kan het zijn dat de cliënt het op zichzelf betreft." Daarom kozen de studenten voor een positieve benadering. Als de cliënt een verkeerde fiche op een bepaalde situatie legt, verschijnt de tekst: "Helaas, dit is niet goed", gevolgd door een korte uitleg. ●

Zoeken naar zekerheid in flexibel werken:

VAST CONTRACT IS

ACHTERHAALD

Door de flexibilisering van de arbeidsmarkt is een vast contract na je afstuderen niet meer zo vanzelfsprekend als vroeger. “Toen ik in een callcenter moest gaan werken om rond te komen, vond ik het tijd voor een omslag.”

TEKST MEREL DE BRUIJN ILLUSTRATIES DYMPHIE HUIJSSEN

'Een detacheringsbureau biedt minder zekerheid, maar je kunt veel ervaring opdoen'

Ik ben overal afgewezen. Uiteindelijk werd ik benaderd door een bedrijf. Inmiddels werk ik er drie maanden als junior online marketing medewerker", vertelt Joost Willemse, in 2016 afgestudeerd bij Small Business en Retail Management (SBRM) in Den Bosch. Hij heeft een contract voor zes maanden en weet niet wat er daarna gebeurt. "Natuurlijk zou ik een vast contract willen. Ik heb net samen met mijn vriendin een huis gekocht en een vast contract biedt toch extra zekerheid."

Tips

- Met het stapelen van ervaringen bouw je een goede basis op. Blijkt dat lastiger dan je had verwacht? Kijk dan eens naar de Starterbeurs zoals Amber.
- Leg de lat voor je eerste baan niet te hoog. Voor een hele mooie functie zoeken ze waarschijnlijk toch iemand met meer ervaring.
- Zorg ervoor dat je LinkedIn profiel zo gedetailleerd mogelijk is. Beschrijf precies wat je hebt gedaan tijdens je opleiding, stages en minors. Jochum: "Ik ben daardoor al zeven keer benaderd door detacheringbureaus en bedrijven voor een baan of een gesprek."
- Ga je aan het werk op basis van een payrollconstructie, een nuluren- of uitzendcontract? Kijk goed waar jij als werknemer recht op hebt. Zo word je vaak niet doorbetaald als je ziek bent en geldt er een andere regeling voor pensioenopbouw.

Rest van je leven

Vroeger was het de normaalste zaak van de wereld om bij het bedrijf waar je binnenkwam de rest van je leven te werken. Op dit moment hebben volgens het CBS zes op de tien werknemers een vast contract; tien jaar geleden waren dat er meer dan zeven. Vooral jongeren hebben een grote kans op een flexibel contract. Vaak werken zij op basis van een tijdelijk, nuluren- of uitzendcontract, of in een payrollconstructie. Slechts twee op de vijf werknemers in de flexibele schil kunnen binnen twee jaar doorstromen naar een vaste baan. Van de in 2016 afgestudeerde Avans-studenten werkt gemiddeld 88,5 procent in loondienst. Allemaal krijgen ze op korte termijn te maken met de vraag of hun contract verlengd wordt.

Flexwet

Om de flexibilisering tegen te gaan, werd in 2015 de Wet werk en zekerheid (Wwz) ingevoerd, ook wel bekend als flexwet. Na twee jaar tijdelijke contracten of drie opeenvolgende tijdelijke contracten, moet je werkgever je een vast contract aanbieden.

Maar in de praktijk gaat het er anders aan toe: "Er worden zulke constructies in elkaar gepuzzeld dat er geen vast contract hoeft te worden gegeven", vertelt Ineke van Kruining, docent Human Resource Management in Breda. "De doelstelling van de wet wordt niet behaald."

De wet krijgt veel kritiek en er zijn voorspellingen dat de flexwet binnenkort aangepast wordt, als de nieuwe coalitie in Den Haag rond is. Ook Van Kruining verwacht dat de flexwet zal veranderen. "Maar als ik een oplossing had, zou ik Rutte wel bellen", grapt ze. Er gaan voorstellen rond om tot vijf jaar flexibele contracten aan te bieden.

Andere wegen naar Rome

Een succesrecept voor die levenslange baan binnen de gebaande paden is achterhaald. Er zijn meer wegen die naar Rome leiden. Amber Dijs studeerde in 2014 af aan de Akademie voor Kunst en Vormgeving|St.Joost en ging in eerste instantie als freelancer aan de slag. "Toen ik uiteindelijk in een callcenter moest gaan werken om rond te komen, vond ik het tijd voor een omslag. Via de Starters-

beurs ging ik aan de slag bij de Dutch Design Week. Dat beviel goed en na enkele tijdelijke contracten heb ik sinds januari een vast contract. Met horten en stoten en na het bekende 'zwarte gat' na het afstuderen, is het dan toch goed gekomen."

De verschillende vormen van flexibele contracten hoeven niet slecht te zijn. Voor Jochum Smit, in 2016 afgestudeerd bij Chemie in Breda, kleven er juist voordelen aan. Hij weet de flexibilisering in zijn voordeel te gebruiken. Na zijn afstuderen kon Jochum via een detacheringsbureau aan de slag.

"Ik vind het werken via een detacheringsbureau ideaal als je nog niet zeker bent over wat je wilt. Bij dat soort bureaus zijn veel mogelijkheden en je kunt bijvoorbeeld in één jaar tijd bij vier verschillende bedrijven werken. Als je het niet leuk vindt? Dan kun je vaak stoppen en iets anders proberen", zegt Jochum. Het biedt minder zekerheid, maar helpt je bij het opdoen van ervaring. Want een droombaan bemachtigen die aansluit bij wat jij graag doet en past bij jouw opleidingsniveau, is niet altijd even gemakkelijk.

Oud-student SBRM Joost: "Ik vind dat er vanuit Avans meer aandacht besteed mag worden aan hoe je aan een passende baan komt en of je wensen als starter niet te hoog zijn."

Ervaring opdoen in een net wat andere tak dan waarvoor je opgeleid bent, is niet eens zo'n verkeerde stap. Van Kruining: "Laat je vakgebied los en schuif eventueel iets naar links of rechts als je daardoor wel aan een baan kunt komen." ●

Zeker van een vast contract

Of afgestudeerden kans maken op een vaste aanstelling, verschilt per sector. Dat blijkt uit de HBO Monitor 2016, waarvoor studenten die in 2014 en 2015 afgestudeerden aan Avans ondervraagd zijn. Zo zie je dat alumni van technische opleidingen veel zekerder zijn van een vast contract dan alumni in de creatieve en juridische sector:

58%

van de afgestudeerden aan de Juridische Hogeschool werkt in loondienst. Daarvan heeft 31 procent geen uitzicht op een vaste aanstelling. 32 procent werkt op oproep- of uitzendbasis.

67%

van de afgestudeerde studenten aan AKV|St.Joost werkt in loondienst. 43 procent daarvan werkt buiten het vakgebied.

72%

van de afgestudeerden van de Academie voor Communicatie en User Experience in Breda werkt in loondienst. 11 procent heeft geen uitzicht op een vast contract. 13,8 procent werkt op oproep- of uitzendbasis.

88%

van de afgestudeerde studenten van de Academie voor Bouw en Infra in Den Bosch werkt in loondienst. 46 procent heeft al een vaste aanstelling. De overige 54 procent heeft zicht op een vaste aanstelling.

94%

van de afgestudeerden aan de Academie voor Engineering & ICT in Breda werkt in loondienst. 63 procent daarvan heeft al een vaste aanstelling. De overige 37 procent heeft zicht op een vaste aanstelling.

Bron: HBO Monitor 2016 en Kunsten Monitor 2016

WAT EET JIJ TIJDENS HET LEREN VOOR TENTAMENS?

WATER EN FRUIT

ALI CAKMAK

eerstejaars Bestuurskunde Den Bosch

“Tijdens de tentamenperiode drink ik water en eet ik veel fruit, meer dan normaal. Vooral bananen en kiwi's. Dat zijn dingen waar ik energie van krijg en waar ik me goed bij voel. Soms brengen mijn ouders fruit naar mijn kamer tijdens het leren. Door tijdgebrek sla ik op de dagen van de tentamens het ontbijt over. Op het mbo at ik veel ongezonder rondom de toetsen. Toen snoepte ik veel tussendoor. Sinds ik dit jaar intensiever sport, probeer ik meer op mijn voeding te letten. Ook in deze periode, anders is het zonde. Net voor tentamens eet ik veel kauwgom, gewoon van die goedkope. Ik heb ooit gelezen dat dat goed is voor je concentratie. Al merk ik er niet echt wat van.”

ARASH ELMI

eerstejaars Fysiotherapie Breda

“Tijdens tentamenweken leef ik op Red Bull en volkorenkoekjes met chocolade van de Jumbo. Die eet ik echt de hele dag door. Opeens doorsnee dag in de tentamenweek drink ik gemakkelijk zes blikjes Red Bull. Echt normaal eten doe ik dan niet veel, ik zit al vol van al het snacken tussendoor. Als ik honger heb, ga ik voor wat makkelijk zoals diepvriespizza's of kaasbroodjes van de Appie. Tijdens het leren eet ik veel snoep om mezelf te belonen. Geen zure snoepjes, daar word je ziek van, maar van die gummiberen. Met dit eetgedrag ben ik begonnen tijdens de eindexamens op de middelbare school. En ik doe het nog steeds tijdens toetsweken.”

RED BULL EN KOEKJES

GEZOND KOKEN EN BELONING

JANE VAN OORT

derdejaarsstudent Integrale Veiligheid Den Bosch

“Ik vind het altijd fijn als we een studieweek hebben, omdat ik dan veel thuis ben en dus echt de tijd heb om uitgebreid te koken. Ook voor de lunch, ik eet dan niet snel een boterham, maar een bord met lekker veel groente en wat vlees, vis of kaas bijvoorbeeld. Daardoor merk ik dat ik meer energie heb. Ik heb altijd periodes waarin ik veel dezelfde dingen eet. Dan eet ik graag zoete aardappel en dan weer broccoli of pasta. Maar ik maak zelden exact hetzelfde gerecht. Vaak gooi ik maar wat bij elkaar. Wat goed werkt, is dat ik mezelf beloon. Een reep chocolade (Tony's karamel zeezout), een wijntje of een biertje werkt goed als ik 's avonds nog iets moet doornemen. Aan het eind van de tentamenweek is het dan tijd voor een drankje en uit eten gaan.”

De tentamens komen er weer aan. Voor de laatste keer dit studiejaar wordt het zweten, zwoegen en ploeteren. Hoe houden Avansstudenten zichzelf tijdens die periode in leven?

LARS DE WAARD

eerstejaars Commerciële Economie Breda

“In de tentamenperiode eet en drink ik meer dingen met suiker dan normaal. Zonder suiker houd ik het niet vol om lang te leren. Wanneer ik een dip heb, is het fijn om even iets te eten of te drinken. Daarna kan ik weer een tijdje door, tot ik weer inkak. Voordat ik begin met leren, ga ik vaak sporten. Daarna eet ik een banaan of een chocoladekoekje, net wat er in huis is. Ik kies ook voor drankjes met suiker, AA Drink of Red Bull. En er gaan ook veel flessen O2Life doorheen. Dat is water met een smaakje. Tijdens een lange dag op school doe ik eigenlijk hetzelfde als in de tentamenperiode. Maar dan neem ik om even te ontspannen ook vaak een broodje kip.”

MYRTHE WOUTERS

vierdejaars Pabo Breda

“Ik merk dat ik tijdens de tentamenweken behoefte heb aan ongezond eten, vooral heel vettig eten. Dan haal ik hier in de kantine bijvoorbeeld pizza of chips. Daarnaast drink ik veel frisdrank. Alles is goed, zolang er maar suiker in zit, zoals cola. Ik heb vooral ontzettend veel zin in vet en suikers maar het is niet zo dat ik me er beter door kan focussen. Dat is iets dat tussen de oren zit. Het ongezonde eten beperkt zich gelukkig wel tot Avans. Ik woon nog thuis en mijn ouders koken heel gezond, dat is fijn. Ik sport niet en anders zou al dat ongezonde voedsel zo'n aanslag op mijn lichaam zijn.”

MART SCHUURMAN

vierdejaars Technische Bedrijfskunde Tilburg

“Een dag voor het tentamen bestel ik meestal bij thuisbezorgd.nl of gooi ik een diepvriespizza in de oven. Vaak bestel ik samen met huisgenoten, een aantal van hen studeert ook Technische Bedrijfskunde dus dan zijn we aan het leren voor hetzelfde tentamen. Meestal bestel ik bij Domino's, want daar werk ik zelf.

Als de tentamens nog iets verder weg zijn, ga ik juist uitgebreid koken. Lasagne bijvoorbeeld, daar ben je wel even mee bezig. Dat is echt studieontwikkend gedrag, net als mijn kamer opruimen. Eerlijk gezegd is rijst met kip en groenten al uitgebreid koken want daarvoor moet je ook naar de supermarkt. Het toetje slaan we nooit over. Dat is echt een traditie in ons huis. We hebben altijd iets van ijsjes of vla liggen.”

VEEL SUIKER

VEEL VET EN SUIKER

A photograph of a man with curly hair, seen from behind, wearing a white shirt. He has his right arm raised high, palm facing forward, as if addressing a crowd. He is standing in front of a large, tiered audience seated in a theater or lecture hall. The audience is diverse in age and appearance, many looking towards the speaker. The lighting is dim, with some spotlights visible on the stage area.

Jesse Klaver wist Avansstudent al in te winnen

Ambitieuus, aanwezig, energiek, superintelligent, maar ook op het randje van bijdehand. Geen klasgenoot of docent die geen herinneringen heeft aan de studieperiode van Avans-alumnus Jesse Klaver. “Het was oppassen dat het geen grote Jesse-show werd.”

als 'charmante' iedereen voor zich

Jesse Klaver studeerde van 2004 tot 2008 aan de Academie voor Sociale Studies in Den Bosch. Hij was een opmerkelijke student die slechts één doel voor ogen had. Dat liet hij al aan de start van zijn studie aan iedereen weten: "Ik word minister-president." Al tijdens zijn introductiekamp viel de GroenLinks-leider op. "Hij maakte meteen indruk", vertelt toenmalig opleidingscoördinator Maike Kooijmans. "Tijdens zijn eigen introductie zei hij: 'Maike, volgend jaar gaan we de introductie anders doen.' Oké, zei ik, kom maar met ideeën. Dan heb je meteen je gedachten. Wat een ambitieus, energiek iemand. Maar ook bijdehand en op het randje", vertelt Kooijmans die weinig moeite heeft om herinneringen aan student Klaver op te halen. "Waar je andere studenten vaak moet aanmoedigen in hun ambities, moesten we Jesse wel eens op z'n plaats wijzen en temperen." Als opleidingscoördinator

sprak Kooijmans vaak met Jesse. Over zijn studievoortgang, wat er beter kon in de opleiding, maar ook zijn ambities kwamen in de gesprekken voorbij. "In zijn eerste jaar riep hij al dat hij minister-president wilde worden. Daar moesten we wel een beetje om lachen, maar ik heb het nooit uitgesloten. Ik dacht: laat maar zien dan. Ik vind het mooi dat hij het nu nog steeds roept. Wat is er mis met mooie ambities?"

Met vmbo-diploma naar hbo

Klaver werd geboren op 1 mei 1986 in Roosendaal. Na de Vrije School te hebben afgerond in Prinsenbeek startte hij in 2004 met zijn studie Social Work bij Avans in Den Bosch. De opleiding was in het bijzonder interessant voor Klaver omdat die een afstudeerrichting Maatschappelijk Ondernemen aanbood. Om met zijn vmbo-diploma te starten aan het hbo, had hij een verklaring nodig. Om zeker te weten dat hij toegelaten zou worden, belde Klaver vóór de start

Tweedejaarsstudent Jesse tijdens introductiekamp
(Foto: persoonlijk archief Maïke Kooijmans)

van zijn studie een aantal keer met docent Stefan van Teeffelen. “Ik heb dat bij de toenmalige directie geverifieerd. Wij hebben altijd gezegd dat hij toelaatbaar was.” Even later, als Klaver aan zijn studie is begonnen, ontstaat er toch ruis rondom zijn toelaatbaarheid. “Ik weet niet of dat te maken had met veranderende regelgeving of met het feit dat de weg die hij bewandelde zeldzaam was”, aldus Van Teeffelen. Hoe het precies is gelopen weet niemand bij Avans zich nog te herinneren. Ook niet of dat vaker voorkwam en of er extra eisen werden gesteld aan het getuigschrift.

Over de hbo-capaciteiten van Klaver had tijdens zijn studie niemand enige twijfel. De student las zeker vijf kranten, startte een studievereniging, organiseerde studiereizen en stak de introductie in een nieuw jasje. Voor Kooijmans knipte hij wekelijks krantenartikelen uit die relevant waren voor haar onderzoek naar jeugdcriminaliteit. “Hij las zoveel, daar heb ik wel gebruik van gemaakt. Dan zat er aan het eind van de week een envelop vol met relevante artikelen in mijn postvak met daarop ‘groetjes Jesse.’”

De goddelijke komedie

Hij richtte zich niet alleen op het halen van goede cijfers. In 2005 richtte Klaver een studievereniging op: La Divina Commedia (De goddelijke komedie). De student was

Jesse is een verleider’

teleurgesteld in de maatschappelijke betrokkenheid van zijn medestudenten: “Ze zijn erg op zichzelf, dat valt me tegen”, vertelde hij in 2005 aan *Punt*.

De teleurstelling kwam onder andere na de Maagdenhuisprotesten in 2005. Het lukte Klaver niet om Avansstudenten mee te krijgen naar de bezetting in Amsterdam, waar studenten protesteerden tegen plannen van toenmalig staatssecretaris Mark Rutte. “Je verwacht een meer maatschappijkritische houding en maatschappelijke betrokkenheid van studenten. Studeren is meer dan alleen studieboeken lezen en naar colleges gaan. Het is samen werken aan je persoonlijke ontwikkeling, maar ook aan ideeën en idealen.” Wie denkt dat Klaver een studiebol was die geen oog had voor het studentenleven, heeft het mis. “Feesten vond hij belangrijk”, weet ook Kooijmans. Docenten werden ook regelmatig uitgenodigd voor de feestjes van de studievereniging. “Als je dan wegging, zei hij: ‘Super dat je er was, maar waar staat je auto? Het is niet de bedoeling dat meisjes

en vrouwen alleen naar hun auto lopen, die worden netjes begeleid.’ Dat had hij ook weer geregeld. Dan werd er een student opgetrommeld die gezellig met je mee liep. Ik vond dat zo leuk. Andere collega’s vonden het misschien op het pampieren af, maar ik vond het heel charmant.”

“Als ik aan Jesse terugdenk, denk ik vooral aan zijn vriendengroep: Tommie, Freek en Jesse samen. Dat vond ik een mooi trio, een mooie club jongens”, vertelt Van Teeffelen. “Zo’n vriendenclub had ik ook willen hebben. Een mengeling tussen feesten en achter de meiden aan en een ‘we gaan de wereld verbeteren’-mentaliteit. Drie stoere jongens met idealen die goede dingen willen doen. Die combinatie vond ik erg mooi.”

Aanwezig in de klas

In de klas kon niemand om de altijd aanwezige Klaver heen. “Aanwezig, verbaal en altijd de discussie opzoeken”, is hoe Van Teeffelen student Jesse omschrijft. “Daarmee ging hij wel eens voorbij aan waar de klas zat op dat moment. Ik gaf hem de ruimte, maar het was constant de afweging: het moet geen Jessefeestje worden. Het moest wel in dienst staan van de les.”

Medestudenten konden hem soms niet volgen, aldus Kooijmans: “Niet zijn tempo en hij was erg intellectueel. Dat was voor de studenten en docenten, inclusief mijzelf, gewoon niet bij te benen. Het was een proces waar ook Jesse in heeft moeten schakelen. Dat is echt niet alleen maar leuk geweest.”

Klaver stelde alles ter discussie, debatteerde graag en dacht altijd: kan het niet beter of slimmer. “Daar werden we dan wel eens een beetje moe van. Maar Jesse is een verleider. Die weet mensen van alle rangen, standen en niveaus op een of andere manier toch tot nadenken te zetten. Hij kwam daarmee weg zonder vijanden te maken.”

Ook een aantal docenten werd wel eens wat

'Het was bij hem niet alleen blabla'

kriebelig van de ambitieuze student. Maar voor Van Teeffelen was het juist een aanwinst. "Ik vond het heel fijn om een student in de klas te hebben met een heel duidelijke visie en ambitie. Misschien dacht ik wel: jongen je trekt te grote schoenen aan, maar ik zwakte dat bij hem niet af. Sommige docenten gaven hem dat wel terug: 'een beetje dimmen.' Ik ondersteunde het en plaatste het onder jeugdig naïef. Studenten mogen dat van mij ook nog gewoon zijn. Wat me nu plezierig verbaast: hij maakt het wel waar potverdomme! Hij is een beweging aan het opbouwen en hij zit met de grote mannen rond de tafel."

Idealist 2.0

Studenten van Sociale Studies kenmerken zich door hun idealisme. Maar Klaver is en was volgens Van Teeffelen een idealist 2.0. "Ik vond dat ontzettende überidealisme, dat naïeve, zo charmant aan hem. Dat zie ik graag. Dan denk je als docent: dat komt later nog wel goed. Als hij zijn stage heeft gelopen, dan komen de eerste teleurstellingen en dimt hij wel een beetje. Maar dat gebeurde bij hem dus niet." Ook Kooijmans prijst zijn idealisme. "Ik heb hem nooit een snotneus gevonden of als arrogant ervaren. Het was bij hem niet alleen blabla. Hij was altijd meteen heel concreet. Hij voegde de daad bij het woord. Zo bedacht hij een heel concept om de introductie 'maatschappelijker' te maken. Het jaar erop stonden we te rolstoeldansen." "Er zit iets dubbels in hem", aldus Van Teeffelen. "De gunfactor heeft hij bij de ene helft wel en bij de andere helft niet. Wat hij mee had, was zijn argumentatie. Dat had hij goed voor elkaar. Er was geen speld tussen te krijgen. Hij was superintelligent op dat gebied. Z'n uiterlijk en uitstraling hielpen ook wel mee op een of andere manier. Hij kreeg daarmee heel veel studenten in beweging in plaats van weerstand op te roepen."

Opgestroopte mouwen

"Hij is natuurlijk wel van de maniertjes", vertelt Van Teeffelen. De opgestroopte mouwen, zijn retoriek, z'n performance; voor een aantal mensen voelt dat een beetje krampachtig of niet authentiek. Dat kan ik me goed voorstellen. Toen ik hem bezig zag tijdens de campagne, heb ik daar eens op gereflecteerd. Dat is gewoon zijn manier en het werkt voor een hele groep mensen. Dus waarom zou je daar een oordeel over hebben?"

Zowel Kooijmans als Van Teeffelen blikken met trots terug op de studieperiode van Jesse Klaver. Kooijmans spreekt hem nog regelmatig. In verkiezingstijd sprak ze hem vlak voor een debat. "Dat is lachen, want dan

staat hij naast Rutte, Asscher en Roemer. Je zou denken dat hij zich moet concentreren op het debat. Maar toch vraagt hij honderduit naar hoe het gaat. Hij is heel relaxed en heeft ook alle tijd. Ik vind dat ongelooflijk." "Mijn *guilty pleasure* is dat ik hem een onvoldoende heb gegeven voor visie-toets in jaar vier", vertelt Van Teeffelen lachend. "Dat vertel ik wel eens tijdens een feestje. Het had niet zozeer met de inhoud van het stuk te maken, maar hij had het afgeraffeld. Omdat hij het toen al beredruk had in de politiek. Het lag niet aan zijn visie, maar hij had een flutstukje ingeleverd. Dat vind ik dan grappig om te vertellen. Jesse Klaver? Oh ja, die heb ik nog een onvoldoende gegeven voor zijn visie." ●

'ALS HET ZWAARD IS GETROKKEN, WORDT ER BIER GEDRONKEN'

Sjoerd Huisman, student Advanced Business Creation, Bram Boers, student Small Business & Retail Management en Indy Kloos, student Advanced Business Creation (v.l.n.r.), wonen samen in hun zelfopgerichte dispuutshuis vlakbij het centrum van Den Bosch. Gemiddeld betalen de leden van Heerendispuut Dominus 300 euro per kamer.

In huize J.C. Waals - waar die naam naar verwijst is geheim - hangt een zwaard. Het plastic zwaard hangt met een kunstige constructie aan de gordijnroede in de keuken. En houdt een lamp die met carnaval naar beneden donderde op z'n plek. "Als het zwaard getrokken wordt, wordt er bier gedronken", vertelt Sjoerd. Iedereen die in huize J.C. Waals aanwezig is, wordt geacht op z'n minst een biertje mee te drinken. Sjoerd: "Het maakt niet uit wanneer of hoe laat het is, iedereen schuift aan." De zwaardtrekker maakt iedereen wakker, ongeacht de tijd. "Zelfs om vier uur in de nacht voordat je een tentamen hebt", voegt Bram daaruit eigen ervaring aan toe.

Iedereen mag het zwaard trekken, maar er is wel één klein nadeel. Indy: "Diegene moet het biertje in adamskostuum opdrinken. Je moet naakt blijven tot je biertje op is." Het doel van het zwaard is dat je niet in je eentje hoeft te drinken. "Dan kom je niet over als een alcoholist", aldus Bram. Sancties op het niet meedrinken zijn er niet. Sjoerd: "Dat is ook niet nodig. Iedereen doet gewoon mee." In de paar maanden dat het zwaard in de keuken, alias 'tikibar' hangt, is het ongeveer tien keer getrokken. "Helaas nog nooit door een vrouw." ●

In zijn vrije tijd is Leroy Mijsbergen, eerstejaars Communicatie in Breda, een van de beheerders van het online themapark DroomCraft, onderdeel van Minecraft. “Bij hacken of schelden kunnen we iemand verbannen.”

ERVARING OPDOEN IN HET ONLINE ATTRAC

TEKST EN FOTO SUZANNE WOLTERS

Met Minecraft houden de meeste studenten zich niet (meer) bezig, maar Leroy Mijsbergen wel. Hij beheert samen met vijftien anderen het online attractiepark DroomCraft. De attracties zijn gebaseerd op die van Disney, zo zie je in het spel het herkenbare kasteel terug. “Het thema hebben we overgenomen, maar de uitwerking is van onszelf”, zegt Communicatiestudent Leroy. DroomCraft, een wereld in het computerspel Minecraft, wordt dagelijks bezocht door een groot aantal Nederlandse kinderen. “Meestal zijn er zo’n dertig spelers tegelijk online”, vertelt Leroy. “Op piekmomenten soms wel zestig.” In de vier jaar dat het attractiepark nu bestaat, hebben ze zo’n 45.000 bezoekers verwelkomd.

VIP

Bezoekers van DroomCraft mogen in de achtbanen en andere attracties van het park. Voor privileges moeten ze betalen. Als VIP kunnen ze vliegen, mogen ze attracties besturen en bouwen en survallen. Het geld dat daarmee binnenkomt, wordt weer uitgegeven aan de server en

licenties voor muziek die in het themapark te horen is.

Het team bestaat geheel uit vrijwilligers. Van de winst die DroomCraft maakt, gaan ze met z’n allen iets leuks doen. En de zaken gaan goed, dit jaar staat Disneyland Parijs op de planning.

Hoeveel tijd Leroy spendeert aan het attractiepark, hangt af van zijn opleiding. “In de vakantie ben ik er soms wel dertig uur per week mee bezig en als ik het druk heb met school soms maar drie.”

Grofgebekt

Er zijn veel vaste spelers die na school achter de computer kruipen en inloggen. “Die zijn voor ons heel waardevol. Het zijn kinderen, dus we willen ze beschermen. Daar zijn we bewust mee bezig.”

Dat betekent dat er duidelijke richtlijnen zijn. Er mag bijvoorbeeld niet gescholden worden. “Kinderen zijn af en toe echt grofgebekt. De verwensingen gaan ver. Als we het nodig vinden, kunnen we iemand muten. Die kan dan niets meer zeggen in de chat.” In extreme gevallen, bij hacken of flink schelden, kan iemand zelfs verbannen worden uit het themapark.

TIEPARK

“We weten dat ouders meekijken. We krijgen weleens een mailtje met de vraag waarom hun kind gemutet is. Dan sturen we logs om te laten zien wat hun kind gezegd heeft. En dat is soms schrikken.”

Park onderhouden

Met zijn collega's heeft Leroy de taken onderling verdeeld. Er is een groep verantwoordelijk voor de ICT, zij programmeren bijvoorbeeld nieuwe attracties. De gastenservice houdt zich onder andere bezig met wat er gevraagd en gezegd wordt op de chat. Leroy heeft de communicatie op zich genomen. Hij is voor DroomCraft actief op social media en beheert de WhatsApp-helpdesk. “Dat is de link met mijn studie. Wat ik op school leer, kan ik meteen toepassen. Ik verdien hier niet aan, maar ik doe wel ervaring op.”

Met twee anderen vormt Leroy de directie. “Maar die titels zijn er vooral om het onderling overzichtelijk te houden.” Voor de interne communicatie maakt het team gebruik van een tool voor projectmanagement. Zo is duidelijk wie wat doet. “We pakken het professioneel aan. Maar het belangrijkste vind ik dat we lekker bezig zijn. Het blijft een spelletje. Ik ga niet zeggen wat iedereen moet doen. Als je mensen vrijlaat, komen de creatieve ideeën.” ●

NET AFGESTUDEERD

Tim Mimpen

Leeftijd: 23 jaar

Afgestudeerd: juni 2016

Opleiding: HBO-Rechten aan de Juridische Hogeschool Avans-Fontys (JHS) in Tilburg

Werkt bij: Langstraat Advocaten in Waalwijk en het gerechtshof 's-Hertogenbosch

Wat houdt je werk in?

“Eén dag per week ben ik werkzaam bij Langstraat Advocaten. Aan dat kantoor zijn zes advocaten verbonden die zich bezighouden met uiteenlopende rechtsgebieden. Mijn werkzaamheden bestaan uit jurisprudentieonderzoek, het schrijven van adviesnotities en het opstellen van brieven. Mijn voorkeur gaat uit naar het ondernemingsrecht, aangezien ik momenteel een premaster in die richting volg op Tilburg University.

Op het gerechtshof werk ik één dag per week als griffier in civiele zaken. Als griffier is het mijn verantwoordelijkheid om tijdens de zitting aantekeningen te maken en die te verwerken in het proces-verbaal van de zitting of van een getuigenverhoor.”

Je won voor jouw afstudeerscriptie de Scriptieprijs 2017 van de JHS. Hoe reageerden je collega's daarop?

“Mijn scriptie heb ik geschreven op het gerechtshof. Op het intranet van het hof is een bericht geplaatst waarin iedereen kon lezen dat ik de prijs had gewonnen. Ik krijg af en toe nog steeds felicitaties van collega's. Daarnaast ontving ik een felicitatie van de president van de rechtbank. Ook bij hem bleef het niet onopgemerkt. Leuk!”

Zitten er nog voordelen aan de prijs?

“Voor mij zit het voordeel met name in de waardering die ik heb ontvangen, zowel door het winnen van de prijs, als de ontvangen felicitaties. Bovendien helpt de prijs mij mezelf te onderscheiden op de arbeidsmarkt. Gelet op het feit dat er een groot aanbod aan juristen is, vind ik dat misschien wel de grootste meerwaarde van de prijs. Ook de 1.000 euro is mooi meegenomen. Dat gebruik ik om in de zomervakantie met vrienden naar Thailand te gaan.”

COLUMNMICHAEL

Nare overheidsmensen

Overheidsmensen zijn nare mensen. Zo ben ik ooit twee maanden werkloos geweest. Eigenlijk was ik *inbetween jobs* omdat dat beter klinkt dan werkloos, maar aan het eind van de maand is het gevolg hetzelfde: geen geld. Ik stond nog met één been in het studentenleven, dus ik had daar voldoende ervaring mee. Gelukkig dacht de overheid met mij mee en kon ik een uitkering aanvragen, omdat ik ooit als vakkenvuller belasting had betaald. Toen ik echter na twee maanden de wekker weer eens moest zetten omdat er een baas in mijn nek begon te hijgen, vergat ik per abuis mijn uitkering stop te zetten. Gevolg: eerst overstroomde mijn spaarvarken en daarna moest ik een paar honderd euro terugbetalen. Nare mensen zijn het, daar bij het UWV. Maar goed, het was wel mijn eigen schuld, dat geef ik eerlijk toe. En toch blijven het nare mensen.

En toen las ik dat studenten nogal eens vergeten hun ov-kaart stop te zetten als zij stoppen met hun studie. Gevolg? Honderden euro's die je fijn mag terugbetalen van dat vakkenvullers- of horecahongerloontje. Pijnlijk. En dan geef je natuurlijk DUO de schuld, want zij hadden jou moeten waarschuwen of nog beter, alles voor je moeten regelen. Nare mensen, daar bij DUO. Maar stiekem natuurlijk wel je eigen schuld. En toch blijven het nare mensen. Nog een voorbeeld: ik heb ooit om 1 uur 's nachts op een volkomen leeg en verlaten kruispunt een boete gekregen voor lopen door rood licht. Op de bon stond vervolgens 'driekleurig verkeerslicht negeren', terwijl ik op dat moment zelfs met mijn lichtelijk aangeschoten hoofd kon zien dat een voetgangerslicht tweekleurig is. Mijn bezwaar mocht niet baten, ik moest betalen van die nare politiemensen. Ja, het was misschien een klein beetje mijn schuld. Maar toch blijven het nare mensen. Je ziet het, overheidsmensen zijn nare mensen. De enige uitzondering? Docenten. En voordat je hierop reageert en vindt dat docenten wel naar zijn, vraag je even af of het misschien soms een heel klein beetje jouw schuld is als ze je een onvoldoende geven. En dan mag je ons daarna alsnog naar vinden. We blijven immers gewoon overheidsmensen.

Michael Doove is docent taal- en communicatieve vaardigheden aan de Juridische Hogeschool

STUDENTENTIJD VAN

JOHAN VAN BUSSEL

'De vakbond geloofde ons niet'

Johan van Bussel is docent bij de Academie voor Algemeen en Financieel Management in Breda. Op de Katholieke Hogeschool Tilburg kwam hij regelmatig in aanvaring met zijn professoren.

"De naam en de ideeën van de Karl Marx Universiteit gonsden nog na op de Katholieke Hogeschool Tilburg toen ik daar economie ging studeren. Begin jaren 70 was wat nu Tilburg University is, een broedplaats voor studenten die anders dachten dan hun professoren. Ik heb daar van 1977 tot 1983 gestudeerd, dat was na de periode van de Karl Marx Universiteit. Ik maakte deel uit van POLEK, een stel jonge gasten die zich verdiepten in politieke economie.

Waarom mensen doen wat ze doen en hoe dat georganiseerd is in de samenleving, dat interesseert mij. Maar op de opleiding ging het alleen maar over geld, dat was wel een teleurstelling. Mijn idealen sloten ook niet aan bij die van professoren. Tijdens het afstuderen kreeg ik de wind van voren omdat ik opperde met zo min mogelijk grondstoffen en afval een product te maken. Dat was destijds ongehoord in Tilburg, alles was gericht op groei en winst. Daarom vond ik POLEK interessanter. Zo bezochten we eens de Ford-fabriek in Amsterdam. Ford wilde die fabriek sluiten omdat ze verlies zouden draaien. De vakbond wilde dat voorkomen, maar had geen schijn van kans. Wij kwamen erachter dat Ford bewust de inkoopprijs van onderdelen uit andere fabrieken opdreef om zo te zorgen voor het verlies in Amsterdam. Ford wilde namelijk een nieuwe fabriek openen in Groot-Brittannië. De vakbond geloofde ons in eerste instantie niet. Op initiatief van het toenmalige Werkgelegenheidscomité is op 10 en 11 december 1981 deze zaak afgesloten met het Ford-Tribunaal in het Tropeninstituut in Amsterdam."

*'Ik krijg zoveel energie van kinderen
die willen skaten'*

BIBAAN

BJORN NOUWENS, VIERDEJAARSSTUDENT COMMERCIËLE ECONOMIE IN BRED, WERKT ALS SKATEBOARDLERAAR IN HET LADYBIRD SKATEPARK IN TILBURG.

"Als kinderen willen, kun je ze in korte tijd veel leren. Kinderen van zeven of acht jaar, die niet bang zijn en motorisch al wat verder, kunnen na een uur skateles al obstakels nemen. Van sommige kinderen die ik nu lesgeef, weet ik dat ze mij over een jaar of drie op alle fronten voorbij skaten. Wij leren ze de basis maar de rest moeten ze zelf doen.

Twee jaar geleden gaf ik mijn eerste les. Ik was al vrijwilliger in het skatepark en werd gevraagd om een keer in te vallen. Een les werden er twee, enzovoorts. Elke zondagochtend sta ik in het park. Natuurlijk wordt het zaterdagavond wel eens erg laat, maar dat heeft weinig effect op de les die ik geef. Ik krijg zoveel energie van kinderen die willen skaten.

Het leukste is natuurlijk als ze na de lesperiode van zeven weken doorgaan. Dat je ze ook op andere momenten tegenkomt in het skatepark. En dat ze heel trots laten zien welke trick ze bijgeleerd hebben.

De cultuur in het skatepark is heel anders dan op de opleiding of bij het bedrijf waar ik afstudeer. Het is erg relaxed. We zien en weten allemaal dat er dingen beter kunnen zoals de communicatie naar ouders of het promoten van de skatelessen. Maar dat komt wel. Alles op z'n tijd. Overigens zitten de lessen op zondag nu al erg vol. Er moet wel ruimte zijn op de baan. Na mijn afstuderen wil ik zeker skateles blijven geven."

A woman with brown hair and glasses, wearing a pink dress with a colorful floral pattern, is leaning on a dark metal railing. She is smiling at the camera. The background is a blurred indoor setting with large windows and structural elements.

'IK SCHAAM ME NIET DAT IK GGZ-CLIENT BEN'

Esther van der Kruijssen is docentcoach bij de major ggz van de opleiding Verpleegkunde in Breda. Ze woont de lessen bij en vertelt docenten wat er beter kan. Haar missie: psychiatrie bespreekbaar maken.

TEKST SUZANNE WOLTERS FOTOGRAFIE ILSE WOLF

'Mijn behandeling gaat voor alles'

Met de derdejaarsstudenten Verpleegkunde die de major ggz volgen, zit docentcoach Esther van der Kruijssen (37) in de klas. Ze bereidt zich voor, maakt huiswerk en volgt elke les. Alleen let zij, in tegenstelling tot de studenten, vooral op de docent die voor de groep staat. Na de les geeft ze feedback in de vorm van een verslag, zowel op de inhoud als op het gedrag van de docent. "Ik zeg bijvoorbeeld dat iemand iets aan z'n lichaamstaal moet doen, of dat diegene te veel wil vertellen in te korte tijd. Maar ik zeg het ook als iemand het goed gedaan heeft. Ik wil docenten aan het denken houden. Dat ze zich afvragen: heeft ze een punt?" Koen Westen, docent bij de Academie voor Gezondheidszorg, voegt toe: "Esther heeft een scherp analytisch vermogen. Ik ging altijd maar kort in op vragen van studenten, tot ze me erop wees dat ik door moet vragen en beter moet luisteren. Er zit nu meer diepgang in de lessen, we praten over wat studenten raakt."

Scherpe vragen

Koen haalde Esther binnen bij Avans. Hij kwam haar steeds tegen bij congressen. "Ze is zo iemand die aan het einde van een lezing, als iedereen aan de koffie wil, nog een paar scherpe vragen stelt. Om te verbeteren hadden we zo iemand nodig." Esther heeft een missie: psychiatrie bespreekbaar maken. Ze vertelt docenten niet alleen wat ze in haar ogen beter kunnen doen, maar ook wat ze mist in de lessen. Als ervaringsdeskundige heeft ze recht van spreken. Sinds 1997 is Esther cliënt bij de ggz en al een aantal jaar zet

ze zich in om de vooroordelen en stigma's over psychiatrie weg te nemen. "De meeste cliënten functioneren gewoon, alleen hebben ze daar wat ondersteuning bij nodig. Dat geldt ook voor mij; ik voed mijn kinderen op, ik werk." Ze beseft dat ze niet in haar eentje het beeld van de psychiatrie kan verbeteren. "Maar ik krijg daar bij Avans wel de kans voor."

In de ggz ligt het accent tegenwoordig op herstel. Dat vergt een andere manier van werken en omgaan met cliënten. "Als we lesgeven over herstel, moeten we dat ook laten zien", zegt Koen. "De aanwezigheid van Esther in de les is heel interessant voor studenten. In eerste instantie is ze coach, maar soms komt haar rol als cliënt naar voren. Wat ze doet draagt voor Esther bij aan haar herstel en we laten studenten zien wat herstelgericht werken inhoudt."

Afstand nodig

Op elk college bereidt Esther zich grondig voor. En dat is niet altijd even makkelijk. Het kan gebeuren dat de lesstof te dichtbij komt, wanneer het bijvoorbeeld over medicijngebruik gaat. "Daarom heb ik de stof van tevoren nodig, zodat ik me kan wapenen." Wordt ze in de les door iets geraakt, dan praat ze daarover met collega's. Soms is het beter om naar huis te gaan. Dan heeft ze letterlijk afstand nodig. "Ik ben cliënt in de ggz en daar schaam ik me niet voor. In die rol kom ik weleens studenten tegen. Als ze er nog niet van op de hoogte zijn, maak ik dat meteen duidelijk." Het houdt haar soms wel tegen, als ze een bed op recept, een tijdelijke plek in een instelling, nodig heeft, maar weet dat ze studenten kan tegenkomen die stage lopen. "Daarover kunnen mijn begeleidster en ik weleens van mening verschillen.

Maar mijn behandeling gaat voor alles, dat is regel één."

De psychische stoornis van Esther is niet eenduidig te omschrijven. Ze heeft onder andere borderline persoonlijkheidsstoornis en daarnaast somatische klachten waardoor ze veel in het ziekenhuis komt. "Mijn ervaringen als cliënt in de ggz neem ik mee naar de lessen. Ik ben bereid daarover te praten. Studenten geven aan dat ze daar veel aan hebben."

Haar advies: "Gebruik wat je in de lessen leert als rode draad. Maak je het vak eigen, maar durf de regels los te laten. Een voorbeeld: de meeste mensen met psychische problemen willen helemaal niet praten in een hokje of kamertje. Ga liever een stukje wandelen, of samen een sigaret roken. Of praat bij iemand thuis op de bank. Dat geven cliënten aan en het is ook mijn eigen ervaring. Maar dat staat niet in een boek."

Gewoon mens

Aan het einde van het studiejaar moet Esther een uitgebreid verslag inleveren. "Het is een baan, dus er wordt iets van haar verwacht", zegt Koen. "Esther moet ons feedback geven, maar ze is vrij in hoe ze dat doet." De functie staat nog in de kinderschoenen, Esther en Koen zoeken samen naar de beste werkwijze. "We zijn in die zin pioniers omdat het concept uniek is", meent Koen. "Wij zijn de enigen die de rol van docentcoach zo invullen." Haar werk geeft Esther structuur. Elke donderdag, behalve in de tentamenperiode, is ze bij Avans. Ze zit er op haar plek. "Mijn collega's respecteren me. Ze beoordelen me op mijn rol als coach, niet op mijn beperking. Hier ben ik Esther. Geen patiënt, cliënt of moeder, maar gewoon mens." ●

'PAINTBALL IS ANDERS DAN BIJ EEN VRIJGEZELLENFEESTJE'

De meeste studiegenoten kijken wel even op als Bart Renders, eerstejaarsstudent Informatica in Den Bosch, vertelt over zijn sport: paintball. "Wat ik doe is anders dan bij een vrijgezellenfeestje."

Paintball is breed bekend als activiteit tijdens vrijgezellenfeestjes of andere partijtjes. Maar voor Bart is het een uiterst serieuze sport die wekelijks een aantal uren training vraagt. "De sport is nog steeds niet zo bekend, maar is de laatste jaren aan het groeien. We doen ons best voor meer bekendheid."

Het werkt als volgt. Twee teams van vijf veldspelers nemen het op een speelveld ter grootte van een half voetbalveld tegen elkaar op. Het doel is om als eerste zonder geraakt te worden een knop aan de andere kant van het veld te bereiken. Wie daarmee het eerst vier punten weet te behalen of wie na tien minuten het vaakst de knop heeft gevonden, wint. Scheidsrechters controleren wie er geraakt is. Die spelers moeten het speelveld verlaten.

Bart speelt al jaren in team Badboys in Oss. "Ik heb veel sporten gedaan, van voetbal tot zwemmen. Het teamverband, de kick en de adrenaline maken paintball echt tof. Het is een klein wereldje. We begonnen toen we twaalf jaar oud waren. Het team is grotendeels hetzelfde gebleven."

Het is vooral een tactisch spelletje. Het speelveld wordt elke wedstrijd op een andere manier ingedeeld met kunststof obstakels. "De coach bepaalt vooraf een tactiek die je probeert uit te voeren. Meestal wil je zo ver mogelijk voorin het veld zitten, zodat je het andere team jouw spel kunt opleggen." Paintball is een pijnlijk spel, de verf komt hard aan. "Maar we dragen geen extra bescherming tijdens een wedstrijd. Ik ben regelmatig bont en blauw."

Op dit moment speelt Badboys op semiprofessioneel niveau. Vier wedstrijden staan er jaarlijks in Nederland op het programma en ook internationaal in Duitsland en Frankrijk worden er toernooien gespeeld. De beste semiprofs promoveren aan het eind van het seizoen. "Dat is het doel. Als we dit jaar goed ons best doen, moet promoveren lukken en anders volgend seizoen."

Nicaragua

REIZEN MET EEN OUDE AMERIKAANSE CHICKENBUS

Steffi Koek, vierdejaarsstudent Maatschappelijk Werk en Dienstverlening in Breda, loopt stage in Granada, Nicaragua.

Hoe ben je in Nicaragua terechtgekomen?

"Ik heb altijd interesse gehad in de Latijns-Amerikaanse cultuur en het leek mij leuk en leerzaam om Spaans te leren. Ik wilde graag naar een land dat nog niet heel toeristisch is en zo kwam ik uit in Nicaragua."

Waar houd jij je mee bezig?

"Ik werk bij Carita Feliz, een voor- en naschoolse opvang voor kinderen in Granada. De opvang fungeert ook als *community center* waar verschillende activiteiten georganiseerd worden voor de buurt. Er is elke avond een avondmaal voor de mensen die dat zelf niet kunnen betalen. Ik begeleid de kinderen bij hun huiswerk en help met de activiteiten. Onlangs ben ik zelf een project gestart. In Nicaragua gooien veel mensen hun gebruikte plastic tassen op de grond. Met mijn project probeer ik de kinderen er bewust van te maken waarom dat slecht is. Met de ingezamelde plastic tasjes maken we spullen zoals springtouwen, tassen en etuis."

Hoe is het eten daar?

"De mensen eten veel Gaio Pinto, dat is typisch Nicaraguaans. Het is kip met rijst en bonen. Het is heel lekker maar ze eten het altijd en overall dus ik was er stiekem snel klaar mee. De Nicaraguanen gebruiken ook heel veel suiker. Als je koffie wilt, moet je expliciet zeggen 'geen suiker', anders doen ze er met gemak drie eetlepels suiker in!"

Had je last van een cultuurshock?

De eerste twee weken sliep ik bij een gastgezin. Dat was in het begin wel raar want zij spraken geen Engels en ik nog geen Spaans. Dat was heel ongemakkelijk. Met handen en voeten moesten we elkaar dingen duidelijk maken. Google Translate was onze beste vriend. Ik moest ook wennen aan de machocultuur. Vriendschap met een man lijkt soms onmogelijk, ze willen altijd meer van je. Maar je went

snel aan alles, dat vind ik mooi."

Zijn er meer internationale studenten in Nicaragua?

"Vanuit stagebemiddelingsbureau Onstage zijn we met een groep van dertien Nederlandse studenten, we zijn dus eigenlijk een Nederlandse *community*. Verder zijn er veel andere internationale studenten onder wie een grote groep Duitsers. Granada is klein dus bijna alle internationale studenten kennen elkaar, dat is heel gezellig."

Heb je tijd om het land te ontdekken?

"Alle Nederlandse studenten nemen de vrijdag vrij, dat hebben we wel nodig als we willen reizen: in Nicaragua heb je geen trein, alleen de chickenbus. Dat zijn oude Amerikaanse schoolbussen die naast heel veel mensen ook kippen en kuikens vervoeren. De chickenbus is spotgoedkoop, maar enorm sloom. Waar je met privévervoer ergens in vier uur kunt zijn, doet de chickenbus er negen uur over. Elke twee weken probeer ik in het weekend een trip te maken om het land te ontdekken, dat levert mooie verhalen en ontmoetingen op."

Zou je in Nicaragua kunnen leven?

"Na een weekendtrip terugkomen in Granada, voelt echt als thuiskomen. Ik zie mezelf hier wonen, maar dan in een huis met airconditioning. Wel zo fijn als het 42 graden is." ●

19 T/M 28 MEI - KERMIS

LOW BUDGET

Naast de winterkermis en de welbekende zomerkermis, telt Tilburg nog een kermis. Een betaalbare kermis voor jong en oud op Stappegoor. Kun je fijn na het zwemmen of voor een bezoek aan de film nog snel een knuffel schieten of in een van de dertig attracties. Ritprijen zijn maximaal 3 euro en elke dag wordt er iets georganiseerd.

Stappegoor Tilburg, elke dag vanaf 14.00 uur

25 MEI - DANCE

NACHTCOLLEGE

In verband met Hemelvaart heb je vrijdag 26 mei geen colleges. Dus is het helemaal niet erg als je extra lang doorgaat op Nachtcollege in 013. House- en techno artiesten als Gary Beck, ROD, Remco Beekwilder en Storm draaien muziek ondersteund door mooie visuals en spectaculaire lasershows.

013 Tilburg, 22.00 uur, 15 euro

9 JUNI - CABARET

JANDINO

Jandino Asporaat is een van de opvallendste Nederlandse cabaretiers van dit moment. Op 1 juli staat hij met collega Najib Amhali in de Rotterdamse Kuip en in juni vier keer in een uitverkocht Ziggo Dome samen met Guido Weijers, Philippe Geubels en Roue Verveer. Verder is hij natuurlijk met zijn eigen show elke week te zien op RTL 5. Grijp die kans om uit de stoel te schudden van het lachen om zijn vele typetjes tijdens de solovoorstelling *Keihard*.

Chassé Theater Breda, 20.00 uur, vanaf 14 euro

1 EN 2 JUNI - THEATER
RO THEATER

Dé hit van festival Oerol en wegens succes nog twee keer te zien in de Verkadefabriek in Den Bosch: de voorstelling *Walden*. In deze voorspelling spelen Arjan Ederveen en Jack Wouterse twee kabouters, gevangen in de alledaagsheid van het leven. Verwacht een ontroerende en grappige voorstelling over het nut van het leven, vriendschap, seks en de tijd die ongewild verstrijkt.

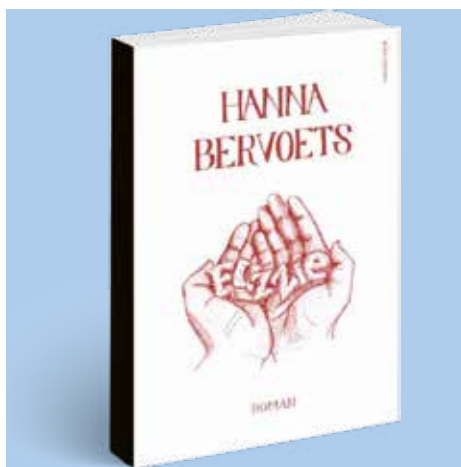
Verkadefabriek Den Bosch, 20.30 uur, 20 euro

VANAF 3 JUNI - EXPOSITIE
DE JAREN 80

Met thema's die uiteenlopen van politiek en innovaties tot muziek en sport, is de tentoonstelling *De jaren 80. Doemdenkers en positivo's* een feest der herkenning. Van de inhuldiging van koningin Beatrix tot de val van de Berlijnse Muur, van Doe Maar tot *Fame* en van de discman tot de Game Boy, alles komt voorbij. Het astronautenpak van Wubbo Ockels is een van de pronkstukken van de interactieve tentoonstelling.

Het Noordbrabants Museum Den Bosch, 12 euro (studenten 6 euro)

BOEK HANNA BEROETS - FUZZIE

Hanna Bervoets is een van de meest geprezen jonge Nederlandse schrijvers van dit moment. Vooral het vorig jaar verschenen *Ivanov* werd bejubeld. De verwachtingen voor de roman *Fuzzie* waren hooggespannen. Helaas maakt Bervoets die maar ten dele waar. In dit boek onderzoekt Bervoets in hoeverre mensen affectie voelen voor een object: een pluizig bolletje dat praat. Het is een verhaal over liefde en gemis zonder mierzoet te worden op de geijkte paden te bewandelen. Dat doet Bervoets goed, maar helaas missen de karakters in *Fuzzie* de diepgang die de hoofdpersonen in *Ivanov* wel hebben. Student Maisie, gepensioneerd Diek en werkloze Stephan krijgen te weinig kleur. Als lezer heb je het gevoel rakelings langs ze heen te scheren zonder ergens diepgang te vinden en dat is jammer want zeker van Bervoets verwacht je inmiddels net wat meer. [Arold Roostenburg]

GAME THE OFFICE QUEST

Het is weer een saaie dag op kantoor in *The Office Quest*. Maar vandaag heb je absoluut geen zin om de hele dag achter je computer door te brengen. In *The Office Quest* help je jouw karakter te ontsnappen aan zijn oersaai kantoorbaan. In het mobiele point and click spel los je puzzels op, kraak je kluisen en probeer je ongezien langs je baas naar buiten te sluipen. *The Office Quest* ziet er dankzij de retro getekende omgeving gaaf uit. Maar waarom al je collega's rondlopen in een ananas- of wortelpak, wordt niet helemaal duidelijk. Hoeft ook niet, want het maakt het mobiele spel wel gezin. Wat storender is, is het gebrek aan een echt einddoel. Waarom doe je eigenlijk al die moeite om een hoofdstuk verder te komen? Enig geduld met het oplossen van de puzzels is zeker vereist, maar *The Office Quest* is daardoor perfect voor als je je verveelt op je werk. Voorlopig alleen beschikbaar voor Android. [Sjua Nelissen]

FILM ALL EYEZ ON ME

De Amerikaanse rapper Tupac Shakur zou dit jaar 46 zijn geworden. Als hij niet in 1996 op 25-jarige leeftijd op straat was neergeschoten. *All Eyez On Me* vertelt zijn verhaal. Van de idealen die hij van zijn activistische stiefvader, lid van de Black Panthers, meekrijgt tot zijn vriendschap met rapper Notorious B.I.G. en omgang met platenbaas Suge Knight. Ook zijn criminele verleden wordt niet geschuwd. De muziek van Tupac spreekt nu nog tot de verbeelding en een nieuwe generatie fans krijgt dankzij deze met veel respect gemaakte biografie meer inzicht in het leven van de bevoegen rapper. Oudere fans kunnen smullen van de wijze waarop Tupacs carrière vorm krijgt op het grote scherm. Ondanks de wat rauwe randjes kun je er als neutrale kijker echter niet omheen dat de makers van *All Eyez On Me* Tupac op een enorm voetstuk plaatsen. [Arold Roostenburg]

ROEL VAN SEETERS

TWEEDEJAARSTUDENT BOUWKUNDE IN TILBURG

FAVORIET

SYSTEM OF A DOWN

"Mijn favoriete band is System Of A Down, omdat ze een uniek, bijna explosief geluid hebben. Op mijn veertiende hoorde ik voor het eerst muziek van hen. Mijn neef had kaartjes gekocht voor het concert in Amsterdam. Hij gaf mij hun cd en vroeg of ik mee wilde. Dat concert heeft veel indruk op mij gemaakt en daarna ben ik al hun albums gaan luisteren. Helaas heb ik ze nooit meer live gezien omdat de band een tijd uit elkaar is gegaan en bandleden solo gingen. Dit jaar spelen ze in de oude samenstelling op Pinkpop. Daar wil ik graag heen, maar niemand wil mee. Er schijnt ook een nieuw album aan te komen. Dat ga ik zeker luisteren, maar ik verwacht er nog niet zoveel van. Het kan best totaal andere muziek zijn dan toen ik ze jaren geleden leerde kennen."

AVANS MEDEZEGGENSCHAPSRAAD

VOOR EN DOOR STUDENTEN EN MEDEWERKERS

**VERKIEZINGEN
29/30/31 MEI**

JOUW STEM TELT.

Voor info: bmz@avans.nl